

مؤلفه‌های تدریس اثربخش تاریخ هنر بر اساس سند تحول و اهداف آموزشی بلوم (مطالعه موردی تاریخ هنر هنرستان)

سیده مریم میری^۱، پژمان دادخواه^{۲*}، محمدرضا شریف زاده^۳

^۱ استادیار، گروه هنر، دانشکده هنر، دانشگاه مفتوح، تهران، ایران.

^۲ استادیار موسسه آموزش عالی اقبال لاهوری، مشهد، ایران.

^۳ استاد گروه پژوهش هنر، دانشکده هنر، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

دریافت مقاله: ۱۳-۰۸-۱۴۰۲، پذیرش نهایی: ۱۰-۱۲-۱۴۰۲

چکیده

با توجه به فراز و فرودهای شیوه سنتی آموزش تاریخ هنر در هنرستان و لزوم توجه به سیاست‌های کلان فرهنگی همچون سند تحول بنیادین آموزش و پرورش، مقاله پیش رو با هدف ارتقا سطح آموزش تاریخ هنر بر مبنای سطوح یادگیری بنیامین بلوم، محتوای کتاب تاریخ هنر هنرستان را به شیوه‌ی توصیفی تحلیلی مورد ارزیابی قرار داده است. چرا که همواره توجه به الگوهای آموزشی خلاق با روی کردیاددهی یادگیری در تمام ساحت‌های هنر می‌تواند موجبات رشد بصیرت در زمینه‌های فرهنگی و افتخار به ارزش‌های اصیل و ماندگار ایران اسلامی را فراهم سازد. نتایج تحقیق حاکی از این است که به رغم کار بست تصاویر، پرسش‌های پایانی و جداول، اهداف شناختی در آموزش هنر مورد توجه قرار نگرفته و کتاب مذکور نتوانسته با نهادینه کردن آموزش و تسلط بر یادگیری، در انتقال مضامین تاریخ هنر و غنا بخشی به هویت ایرانی اسلامی موفق عمل کند. بنابراین در پژوهش پیش رو سعی شده با توجه به تجربه تدریس نگارنده، استناد به نظریه یادگیری بنیامین بلوم، سند تحول (ملی) آموزش و پرورش و منابع کتابخانه‌ای، شیوه‌های نوین آموزش تاریخ هنر تشریح و تبیین گردد. راهکارهای اصلاحی و تکمیلی همچون تدوین نظام تصویری منسجم، واژه نامه تخصصی، محتوای الکترونیک در قالب بار کد (رمزینه) به منظور غنی‌سازی و تنوع بخشی محیط‌های یادگیری در فرایند آموزش تاریخ هنر از جمله پیشنهادات کاربردی می‌باشد.

واژگان کلیدی

پژوهش: الگوهای آموزشی نوین، هنر، سند تحول آموزش، هرم یادگیری بنیامین بلوم

مقدمه

می‌باشد. از آنجاییکه نگارنده به عنوان هنرآموز کتاب‌های درسی هنرستان همچنان مسأله وچالش ذکرشده را در قوت خود باقی می‌بیند و هنوز هم کسی چالش و موانع را از منظر مذکور بررسی نکرده، سعی دارد به این پرسش اصلی پاسخ دهد که چگونه می‌توان با ارتقا سطح یادگیری آموزش تاریخ هنر در هنرستان بر مبنای سطوح یادگیری بلوم به نهادینه و کاربردی کردن دانش دست یافت و برای تولید آثار هنری با هویت بومی همچنین مانایی و پایداری فرهنگ ایرانی اسلامی قدمی برداشته و تاحدامکان این شکاف و فاصله را پر کرد.

روش تحقیق

مقاله پیش رو با هدف ارتقا سطح آموزش تاریخ هنر بر مبنای سطوح یادگیری بنیامین بلوم، محتوای کتاب تاریخ هنر هنرستان را به شیوه‌ی توصیفی تحلیلی مورد ارزیابی قرار داده است. همچنین با استناد به نظریه یادگیری بنیامین بلوم، سند تحول (ملی) آموزش و پرورش و منابع کتابخانه‌ای، شیوه‌های نوین آموزش تاریخ هنر تشریح و تبیین گرد.

پیشینه تحقیق

باتوجه به منابعی که پژوهشگر به آن‌ها دسترسی داشته، مشخصاً در ارتباط با جزییات و دغدغه‌های موضوع مطرح شده، کتاب، پایان‌نامه یا ترجمه، دیده نشده و مسأله هنوز بر قوت خود باقی است. اما در پاره‌ای از مقالات چه ترجمه چه تألیف به طرح برخی متغیرهای حاضر در عنوان مقاله به صورت موضوعات کلی و یا چهارچوب‌های نظری پرداخته شده است. اگرچه بررسی و توجه به نظریه‌های یادگیری از جمله بنیامین بلوم در آموزش دروس مختلف به کرات در مقاله و کتب روانشناسی در حوزه تعلیم و تربیت مورد تحقیق و پژوهش قرار گرفته اما معدود پژوهشگرانی مسأله اصلاح روش‌های آموزش تاریخ هنر و نگاهت شماری به نقد کتاب تاریخ هنر هنرستان پرداخته‌اند. آنچه تا کنون یافت شده به شرح ذیل می‌باشد:

آل داوود (۱۳۸۹) در پژوهش خود با نام «آن چه هست و آن چه باید باشد: نقدی بر کتاب تاریخ هنر ایران معرفی و نقد» اذعان دارد که کتاب تاریخ هنر ایران که اکنون یک دهه است توسط مربیان تدریس می‌شود، به دلیل عدم دقت در نحوه‌ی ارائه‌ی صحیح مطالب، تصاویر، نقشه‌ها و نمودارها، چندان لطفی برای خوانندگان جوان ندارد که سبب شود، هنرجو با میل آن‌را بگشاید و مطالبش را فرا گیرد؛ هر چند که فراگیری در انتهای فرایند آموزش صورت می‌پذیرد (آل داوود، ۱۳۸۹، ۶۴-۶۲).

در تحقیق «نقدی بر کتاب برنامه‌ی درسی و آموزش هنر در آموزش و پرورش» امینی (۱۳۹۶) معتقد است که ساختار و نوع ساماندهی مطالب، نکات نگارشی، توجه به مباحث اساسی تربیت هنری و... کتاب برنامه‌ی درسی و آموزش هنر در آموزش و پرورش امتیازهای لازم را دارد. اما از سوی دیگر، تکرار و تشابه محتوا با برخی آثار دیگر، ابهام بخش‌هایی از کتاب، استفاده نکردن از مقالات متنوع، غفلت از مفهوم تربیت هنری از جمله مواردی می‌باشد که با برطرف ساختن آن‌ها می‌توان در ارتقا اثرگذاری بر مخاطبان کتاب بسیار مؤثر باشد (امینی، ۱۳۹۰، ۴۰-۲۱).

تاریخ هنر هر جامعه تبیین‌کننده علم، معرفت و عادات اجتماعی در زمان و مکان‌های خاص بوده و بر مبنای اندیشه‌هایی است که از برخورد تأثیرات فرهنگی پدید می‌آید. به عبارت دیگر آشنایی با تمدن گذشته، سیر و مرور آثار هنری هنرمند را به جستجوگر ادبی و مبدع زیبایی مبدل می‌سازد. کتاب تاریخ هنر ایران در هنرستان؛ مشترک رشته‌های گرافیک، نقاشی و گروه تحصیلی هنر، مجموعاً ۱۳۸ صفحه داشته و در طول دو نیمسال تحصیلی هفته‌ای ۲ ساعت (۲ واحد نظری) با اندکی تغییرات طی حدود دو دهه گذشته تدریس می‌شود. مطالب و تصاویر (تقریباً فاقد خلاقیت و آگاهی بخش سواد بصری کاربردی) در چهار فصل پیش تاریخی، تاریخ اسلامی و جدید (در قالب ۱۴ درس) به صورت متن نوشته و عکس‌های پراکنده از هنرهای مختلف ارائه شده است. اگرچه در مقدمه کتاب هدف کلی شناساندن ارزش‌های معنوی و مادی این سرزمین کهنسال، نمایش جلوه‌ها، اندیشه‌ها و زیبایی هنر ایران، همسفر ساختن خیال و ذهن هنرجو با اقوام دوره‌های مختلف می‌باشد و به صراحت تأکید دارد مشاهده‌ی رشد انواع هنرها و نقاط اوج آن‌ها باعث بالارفتن خلاقیت هنرجو می‌شود اما کتاب هیچ نظام تصویری مدون و منظم از سیر تحولات سبکی هنر ایران و یا شیوه‌ی جایگزین را در اختیار هنرجو نمی‌گذارد و تنها نویسنده در مقدمه‌ی کتاب، شیوه پرسش و پاسخ یا بحث و گفتگو، نمایش تصویری آثار باستانی و ارائه گزارش را به عنوان تسهیل‌کننده‌های آموزش کاربردی هنر تاریخ ایران پیشنهاد داده است. با توجه به رده‌بندی سطوح یادگیری بلوم (یادآوری، فهمیدن، کاربرد، تحلیل، ارزشیابی، ابداع) در حوزه شناخت که بر اساس آن تقریباً بیشتر از ۹۰ درصد دانش‌آموزان می‌توانند بر آنچه تدریس می‌شود تسلط یابند، یادگیری در همان سطح دوم متوقف می‌شود. از طرفی با توجه به ارزش رشته‌های هنری و لزوم شناخت آن‌ها، به طور قطع برای هنرجو مشخص نشده که کدام بخش مرور تاریخ هنر حائز اهمیت بیشتر است. باید توجه داشت که معنا به روابط بین مفاهیم بستگی دارد و هر چه پیوندها، روابط و مسیرهای بیشتری وجود داشته باشد بازایی تسهیل‌تر می‌گردد. در عصر فناوری معنای هنر و شکل آن همچنین بیان ارتباط بصری تغییر کرده در صورتیکه روزآمدی مفاهیم فوق در کتاب تاریخ هنر هنرستان دیده نمی‌شود. نحوه ارائه دانش تاریخ هنر را می‌بایست بر مبنای ایجاد تعادل بین انتظارات و توقعات جامعه، درک و توانایی‌های فردی پایه‌ریزی کرد. مواردی همچون درک مفاهیم فرهنگی، به کارگیری نوآوری‌های لازم در خلق آثار فرهنگی هنری، تلاش برای حفظ و تحلیل میراث تمدنی که از جمله مبانی نظری رویکردها و هدف‌های عملیاتی سند تحول آموزش و پرورش نیز هستند تاریخ گذشته غنی به دلیل نبود برنامه‌های مدون و منسجم و یا عدم اجرای مناسب، رنگ افول و تزلزل به خود گرفته است چراکه تحول و ارتقای سرمایه‌های انسانی علمی و هنری برای رسیدن به ارزش‌های متعالی و نوآوری‌ها، ارتقاء روحیه استقلال و خودکفایی، تحقق ارزش‌ها و آرمان‌های متعالی، احیای هویت و تمدن ایرانی اسلامی همچنین پیشرفت جامعه، در گرو عرصه تعلیم و تربیت

و اساس هرگونه پیشرفت و کمال‌یابی است، گروهی از روانشناسان همچون پروفیسور هانری ماری سون، همواره سعی در اکتشاف شیوه‌هایی داشته‌اند که دانش‌آموزان باتوجه به تفاوت‌های فردی، مطالب را بهتر آموخته و پیشرفت تحصیلی داشته باشند. در سال ۱۹۶۸ بنجامین بلوم، طرحی را تهیه و اجرا کرد که براساس آن ۹۰ درصد شاگردان هر کلاس می‌توانستند در همان درس مسلط شوند (همان، ۳۹۸). بنجامین بلوم (۱۹۹۹-۱۹۱۳) استاد دانشگاه چارلز سویفت و دانشگاه شیکاگو یکی از روانشناسان و پژوهشگران تربیتی برجسته و نامور معاصر آمریکایی است که معروفترین طبقه‌بندی اهداف آموزشی درجهان چیزی که امروزه تاکسونومی بلوم شناخته می‌شود متعلق به وی می‌باشد. طبق اصل فوق آموزش‌ها و یادگیری‌ها در یک سطح نبوده و باید طبقه‌بندی شوند. کمک‌های بلوم به آموزش بر بسیاری از محققان شناختی و متخصصان آموزشی امروزی تأثیرگذار بوده است (Farenga, 2005: 914). راهبردهای خاص بلوم عبارتند از مراحل سه‌گانه: محتوا و هدف‌های آموزشی، شیوه‌های آموزشی و ارزشیابی نتایج (پارسا، ۱۳۸۸: ۴۱۳). بنابر توضیحات سیف اگرچه طبقه‌بندی هدف‌های آموزشی (معروف به طبقه‌بندی بلوم) توسط گروهی از متخصصان آموزش، اندازه‌گیری و ارزشیابی تهیه شده اما به نام بنجامین بلوم که سرپرستی گروه را برعهده داشته، با نام‌های حوزه شناختی، حوزه عاطفی و حوزه روانی حرکتی و طبقات زیرمجموعه شناخته می‌شود که به اختصار به این سه حوزه پرداخته خواهد شد. حوزه اول یا همان حوزه شناختی به جریان‌هایی که با فعالیت‌های ذهنی و فکری سر و کار دارند مربوط و دانش، توانایی‌ها و مهارت‌های ذهنی را در بر می‌گیرد. همچون نگرانی معلم بابت ضعف دانش‌آموز در حل کردن مسأله درس ریاضی واضح است بخش اعظم فعالیت‌های آموزشی معلمان و کوشش‌های یادگیری دانش‌آموزان در دوران مختلف تحصیل به حوزه شناختی مرتبط است. این حوزه از شش طبقه تشکیل شده: دانش، فهمیدن، به کار بستن، تحلیل، ترکیب و ارزشیابی که طبقه‌بندی تجدید نظر شده حوزه شناختی شامل یک بعددانش و یک بعد فراشناختی شامل: یادآوری، فهمیدن، به کارگیری، تحلیل کردن، ارزیابی و ابداع می‌باشد (تصویر شماره ۱). دوم حوزه عاطفی: با علاقه و انگیزش، نگرش، قدردانی و ارزش‌گذاری سر کار دارد (شامل نگرش‌ها و علاقه‌های افراد). همچون نگرانی معلم در رابطه با علاقه دانش‌آموزان به درس فیزیک. شایان ذکر است حوزه عاطفی در سطح آموزش به اندازه حوزه شناختی مورد توجه قرار نگرفته است. سوم حوزه روانی-حرکتی: مهارت‌های حرکتی یا فعالیت‌های بدنی را شامل می‌شود (سیف، ۱۳۹۱، ۴۵۸ تا ۴۵۹). به عبارتی دیگر پارسا اذعان دارد بلوم شیوه‌های ارزشیابی تکوینی را جانشین آموزش معمولی کرده تا سطح معلومات شاگردان و اندازه پیشرفت آن‌ها مشخص شود. همچنین با دفاع از روش‌ها و مختلف آموزشی پیوسته می‌کوشد میزان یادگیری مورد هدف شاگردان را به حد مطلوب برساند (پارسا، ۱۳۸۸، ۴۱۱). گویا هدف اصلی طبقه‌بندی اهداف آموزشی، تسهیل ارتباطات است (Bloom, 1956: 10).

شیجانی (۱۳۹۴) نیز در مقاله‌ای تحت عنوان «نگارش تاریخ هنر و رویکردها و روش‌های آن و وضعیت آن در جامعه ایران؛ با نگاهی به کتاب تاریخ هنر نو» به تحلیلی از وضعیت تاریخ هنرنویسی به صورت کلی در جامعه هنری ایران می‌پردازد. معتقد است در هر دوره وظیفه تزئینی و تاریخی هنر قابل تأمل بوده و تاریخ هنر است که وظیفه استخراج مفاهیم و معانی را از پس نقش‌های ساده تزئینی هراثر، به عهده دارد. وی به بررسی نظریات مطرح شده در کتاب تاریخ هنر نو می‌پردازد و براساس آن، تحلیلی از وضعیت تاریخ هنرنویسی در جامعه هنری ایران ارائه می‌دهد (شیجانی، ۱۳۹۴، ۲۲۴-۲۱۵).

پژوهش انجام شده حاجی حسینی نژاد و بالغی (۱۳۸۹) با عنوان «تأثیر آموزش مبتنی بر تدریس برای فهمیدن بر برنامه درسی تجربه شده درس تاریخ هنر» با استفاده از چارچوب پروژه «تدریس برای فهمیدن» با روش شبه آزمایشی دو گروه دانش‌آموزان دختر پیش‌دانشگاهی در درس تاریخ هنر مورد بررسی قرار گرفتند. این دو گروه آموزش مبتنی بر «تدریس برای فهمیدن» و تدریس مرسوم هنرستان‌ها را تجربه کردند و میزان دانش، توانایی تحلیل و ماندگاری یادگیری آنان مورد آزمون قرار گرفت. بررسی داده‌ها نشان داد که شیوهی فوق‌قادر است توانایی تحلیلی و ماندگاری ذهنی را بهبود بخشد، اما در سطح دانش همانند روش مرسوم آموزش عمل می‌کند (حاجی حسینی و بالغی‌زاده، ۱۳۸۹، ۵۵-۳۹).

خسروی (۱۳۹۳) در پایان‌نامه‌ی خود با عنوان «آسیب‌شناسی کتاب طراح (۱) رشته‌های هنر سال دوم دوره آموزش متوسطه فنی و حرفه‌ای» با تأکید بر اهمیت مهارت‌های پایه آموزش فنی و حرفه‌ای، در راستای تحقق اهداف آموزشی به آسیب‌شناسی این کتاب و بررسی کاستی‌های آموزشی آن پرداخته است. نتایج حاکی از عدم تطابق محتوای کتاب با نیازهای آموزشی این مقطع می‌باشد (خسروی، ۱۳۹۳، ۱۳۰).

مهرمحمدی (۱۳۸۳) در کتاب «چیستی، چرایی و چگونگی آموزش هنر» در فصول مختلف به مباحثی همچون: روش‌های آموزش و ارزشیابی در حوزه هنر، برنامه درسی هنر در ایران، برنامه درسی هنر در گستره جهانی همچنین نقد و ارزیابی وضع موجود آموزش هنر در ایران و ارائه راهبردها و راهکارها می‌پردازد.

مبانی نظری بنیامین بلوم

همیشه چگونگی بهبود و ارتقا فرایند تفکر انسان، یکی از سؤالات اساسی و چالش برانگیز در آموزش بوده است. چرا که سال‌ها قبل انسان دریافته که یادگیری نه از روی شانس و اتفاق بلکه فقط با سخت کوشی محقق می‌گردد به همین دلیل متخصصان همچنان در صدد یافتن راه‌هایی برای ارتقا کیفیت یادگیری و بهبود توانایی تحلیل و ماندگاری ذهن می‌باشند.

پارسا معتقد است رفتارگرایان تجربه و آموزش را از ملزومات یادگیری می‌دانند. در صورتی که شناخت گرایان یادگیری را تغییر نسبتاً دائمی در توانایی و استعداد پاسخ دادن تلقی می‌کنند همچنین عصب گرایان یادگیری را به ایجاد مدارهای عصبی ثابت در سلسله اعصاب ارتباط می‌دهند (پارسا، ۱۳۸۸: ۳۵). از آنجاییکه یادگیری مستلزم تغییر

طبقه بندی حوزه شناختی بلوم

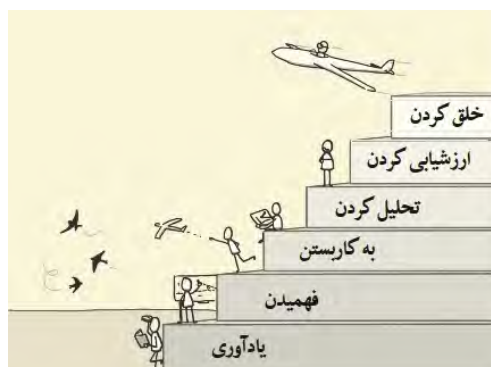
سند تحول آموزش و پرورش^۲

به منظور ترسیم روشن فلسفه افق آموزش و پرورش بر مبنای فکر، برنامه و فلسفه ایرانی اسلامی در افق چشم انداز بیست ساله، سند راهبردی ملی تحول بنیادین آموزش و پرورش در جلسات متعدد شورای انقلاب فرهنگی در سالهای ۱۳۸۹ و ۱۳۹۰ مطرح و در هفت فصل به تصویب نهایی رسید. در این سند سعی شده، اسناد بالادستی و ارزش‌های بنیادین همچون چشم انداز اهداف تعلیم و تربیت در افق ۱۴۰۴ مورد توجه قرار گیرد. فلسفه و رهنامه تعلیم و تربیت در جمهوری اسلامی ایران، از جمله مبانی نظری سند بوده که در جلسه ۸۲۶ شورای عالی آموزش و پرورش تأیید کلی و مبنای تمامی سیاست‌گذاری‌ها و برنامه‌ریزی‌ها گردید. در ادامه به برخی گزاره‌های ارزشی برگرفته از این سند ملی اشاره می‌شود. لازم به ذکر است این گزاره‌ها در فصل اول (بیانیه ارزش‌ها) گنجانده شده است. تربیت یافتگان با محوریت هویت مشترک اسلامی ایرانی از وحدت ملی و انسجام اجتماعی صیانت و مراقبت کند.

به ارزش‌های اصیل و ماندگار اسلامی ایرانی افتخار کند و با اهتمام به برپایی جامعه مهدوی وطن خود را دوست داشته باشد.
با کسب شایستگی‌های حرفه‌ای، مهارتی و هنری بتواند مشغول به کار تولیدی شود.

با ارزیابی آگاهانه و تعامل نقادانه با سایر فرهنگ‌ها بر اساس نظام معیار اسلامی کمک به استمرار فرهنگ اسلامی ایرانی کند.

در فصل ششم (هدف‌های عملیاتی و راهکارها) بخشی از اهداف آغازین به قرار ذیل می‌باشد: تربیت یافتگان با درک زیباشناسانه آفرینش الهی و مصنوعات هنرمندانه بشری بتوانند مفاهیم فرهنگی و میان فرهنگی را با قدرت تخیل درک کنند و توانمندی‌های لازم در خلق آثار فرهنگی و هنری را به دست آورند. همچنین برای حفظ و تعالی میراث فرهنگی تمدنی و هنری در سطح ملی و جهانی بر اساس نظام معیار اسلامی بکوشند. در ذیل این هدف به چند راهکار اشاره می‌شود. راهکار اول: طراحی تدوین و اجرای برنامه درسی ملی بر اساس اسناد تحول راهبردی و بازتولید برنامه‌های درسی موجود همچون:

تصویر شماره ۱. طبقه بندی بلوم، حوزه شناختی.
منبع: sketchplanations.com

حجم و محتوای کتاب درسی با ساعات و روزهای آموزشی همچنین توانمندی‌ها و ویژگی‌های دانش‌آموزان متناسب باشد.

به روش‌های فعال خلاق، یاددهی یادگیری و تعالی بخش توجه ویژه گردد.

در راستای اهداف آموزشی از تجهیزات و فناوری‌های نوین آموزشی و تربیتی بهره گرفته شود.

محتوای کتاب تاریخ هنر ایران هنرستان

کتاب تاریخ هنر ایران مشترک گروه تحصیلی هنر شامل رشته‌های گرافیک، نقاشی، نمایش و سینما (فنی و حرفه‌ای) می‌باشد. این کتاب از چهار فصل به همراه فهرست منابع و مآخذ در ۱۳۸ صفحه در اختیار هنرجویان قرار گرفته است. فصل اول دوره پیش تاریخی را در قالب سه درس: سینه‌دم هنر و تمدن فلات ایران، هنر و تمدن ایلام و دوره کوچ در بر دارد. فصل دوم دوره تاریخی نام داشته و چهار درس: هنر و تمدن ماد، هنر و تمدن هخامنشی، هنر و تمدن اشکانی، هنر و تمدن ساسانی را بررسی می‌کند. دوره اسلامی یعنی فصل سوم کتاب که دوره میانه نامگذاری شده در ۵ درس جداگانه با توجه به سده‌های مختلف بررسی می‌شود. به عبارتی درس هشتم: هنر و تمدن ایران در سده‌های اول تا سوم هجری، درس نهم: هنر و تمدن ایران در سده‌های چهارم تا ششم هجری، درس دهم: سده هفتم و هشتم، درس یازدهم: اواخر سده هشتم و نهم و در نهایت محتوای درس دوازدهم: هنر و تمدن ایران در سده دهم و یازدهم هجری می‌باشد. فصل چهارم یا آخر کتاب به شکل خلاصه دوران جدید و یا همان هنر در دوره معاصر را مورد توجه قرار داده و در انتهای کتاب دو بخش مطالعه آزاد (دوره‌ها و سلسله‌ها در قالب جدول) و فهرست منابع و مآخذ گنجانده شده است. ساختار ارائه در هر فصل یکسان و مشابه یکدیگرند. ابتدای هر فصل شامل اهداف رفتاری سپس مطالب به همراه تصاویر نسبتاً با کیفیت و در انتها گاه‌نگار درس و پرسش‌های مرتبط می‌باشد. نکته قابل توجهی که در بخش مقدمه کتاب به آن اشاره شده، همسفر ساختن خیال هنرجو با اقوام دوره‌های مختلف به واسطه دیدن آثار زیبا موجود در این کتاب، همچنین ارتقاء خلاقیت بامشاهده انواع هنرهاست که میزان موفقیت کتاب در جامعیت عمل بخشیدن اهداف گفته شده جای تامل دارد. البته این کتاب در طی فرایند اجرای آزمایشی سراسری در سال‌های ۱۳۹۰ و ۱۳۹۱ از منظر هنرآموزان و هنرجویان این رشته اعتبار بخشی و منجر به جمع‌بندی نتایج آن، اصلاح بازنویسی کتاب در بهمن ماه ۱۳۹۱ توسط دکتر نصرالله تسلیمی بشری و گلبخش آتنا عزیزی شده است. همچنین کلیه حقوق مادی و معنوی این کتاب متعلق به سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش بوده و چاپ چهارم (سال انتشار ۱۳۹۹) کتاب مورد بررسی و نقد قرار خواهد گرفت.

ارزیابی شکلی کتاب

تحلیل عکس روی جلد می‌تواند تفسیر تو خود حدیث مفصل بخوان از آن مجمل باشد (ترکیب و کلاژی به هم ریخته بدون پیوستگی معنادار). با اینکه خلق آثار هنری نتیجه تفکر، تعقل و مواظبت دقیق می‌باشد اما کتاب مملو از داده‌های نظری پراکنده و تصاویر فاقد نظم بصری بوده که گویا با

نقش تسهیل‌گر آموزشی در امر یاددهی - یادگیری ایفا کند. همچنین صفحه‌آرایی کتاب از جمله فضاهای خالی بسیار، گرید نبودن تصاویر یا متون، عدم ارتباط‌گیری نوشته و تصاویر (تقریباً در تمامی کتاب) جای بسی تامل و بازنگری دارد.

ارزیابی محتوایی کتاب

تقد را با جمله روی جلد کتاب آغاز می‌کنیم: «آثار هنری ایرانی موجود در سراسر دنیا حاکی از این مطلب است که زندگی مردم ایران زمین همواره در دوره‌های مختلف با ذوق، سلیقه، زیبایی و تفکر همراه بوده است. عشق به زیبایی، پندگیری و پیام‌رسانی در تمام دوره‌ها موضوع اساسی هنرهای مختلف ایران بوده است». حال سؤال اینجاست کتاب چقدر و تا چه اندازه در نهادینه کردن این ادعای راستین موفق بوده است؟ در بخش سخنی با هنرآموزان، اشاره شده که کتاب درسی دو واحد نظری می‌باشد (به نظر نگارنده یک واحد نظری-یک واحد عملی کارآمدتر است) و بر همین اساس روش‌های پرسش - پاسخ و بحث - گفتگو را برای تنوع بیشتر در تدریس و فعال شدن شیوه‌های یادگیری، همچنین نمایش تصاویر مرتبط به کمک ویدیو پروژکتور را برای ایجاد

توجه به اشاره نویسنده در بخش سخنی با هنرآموز، ساماندهی و هویت بخشی محتوای آن کاملاً به هنرآموز محول شده است. نبود هدف مشخص و تعیین کننده، مواجهه با حجم انبوهی از اسامی، سنوآت، مناطق و اطلاعات خام، به ذهن سپاری‌های خسته کننده و طاقت فرسا تنها موجبات گریز هنرجو از هنر را فراهم می‌سازد. بهتر بود بین سیر و ترتیب مطالب ارایه شده در کتاب و کلیدواژه‌های گاه‌نگار موجود، ارتباط و نظم منطقی وجود داشت چرا که نحوه پراکندگی تصاویر و متون مرتبط، نظم و تطابق‌پذیری آن برای یادگیری عمیق بسیار راهگشا می‌باشد. به عبارتی همان طور که در گاه‌نگار هر درس تلاش شده تا هنرها، مناطق و... هر دوره به تفکیک ارائه گردد همین روند می‌توانست برای مطالب اصلی در بدنه اعمال شود. به عنوان مثال سفالگری یا معماری (کلید واژه‌های هنری دوره میانه) به صورت تیتراژ اصلی و نوشته، تصاویر، جداول و متون مرتبط در ذیل عناوین گنجانده می‌شدند (تصویر شماره ۲) نه مثل ظاهر کنونی پراکنده و میان متن.

گاه‌نگار (پیشنهادی) درس هفتم

گنجانیدن اینفوگرافیک در ابتدای هر فصل ویا جدول زمانی (تایم لاین خطی) می‌توانست با ساماندهی داده‌ها، کشف روابط والگوها،

معماری و شهرسازی	تزیینات معماری	نقاشی و کتاب‌آرایی	نساجی و بافندگی	سفالگری	شیشه‌گری	فلزکاری
گنبد سلطانیه، فیروزآباد، سلطان‌آباد	فلورانس	پیشاپوش و کتیبه‌های شاهنشاهی ساسانی	پیشاپوش شوش، چندی شاپور	پیشاپوش گز، در	تراش شیشه	ظروف زرین و مسین
گرشواره	حجاری (بیکره)	تصویرسازی مانوی	زورعت	منار آتارمیزی	تراش شیشه	ظروف زرین و مسین
نقشه چلیبا	تراشی	دیوارنگاری	پانچ های دو یا پنج رنگ	کنده کاری	چرخ شیشه	چکش کاری
گنبد سازی	گنچ بری	نقاشی در سالنامه	قالی بهارستان	قالب زنی	بری	ریخته‌گری
تشکله	نقاشی	موزادیک کاری	قالی بهارستان	لعاب آبی و سبز	موزادیک کاری	فلادکوب
کاخ تیسفون	نقش برجسته	نقش برجسته	قالی بهارستان	فروزه ای	نقش برجسته	سرب سکه
	دوی صخره	دوی صخره				

تصویر ۲. گاه‌نگار (پیشنهادی) درس هفتم، دوره تاریخی باستان‌سازانی. منبع: نگارندگان

تصویر ۳. اهداف رفتاری درس هفتم، منبع: نگارندگان

مطلب قبلاً آموخته شده را گسترش یا تغییر دهند. نظریه‌های یادگیری شناختی عموماً و به ویژه نظریه یادگیری معنی‌دار آرنول بر اهمیت معنی دار بودن یادگیری یعنی ارتباط مفاهیم فعلی به قبلی در ساخت شناختی تأکید دارند. رووف معتقد است از آنجاییکه آموزش نوعی هدایت‌گری به شمار می‌آید، باید با اهتمام تمام شیوهی تأمل کردن، بهتر خواندن و فراتر دیدن را به دانش‌آموزان بیاموزیم و این امر مستلزم پرورش ذهنی نقاد و پرسشگر است. با چنین رویکردی در نظام‌های آموزش و پرورش از همان سال‌های نخست یادگیری باید با پژوهش مدار باشد. بنابراین باید وارد میدان تجربه و تحقیق شده و با هر ابزار و تدبیری که لازم است زنگار زدایی کنیم چرا که با ادبیاتی غنی و پربار رو به رو هستیم (رووف، ۱۳۸۹، ۶۲). بر همین اساس صرف روایتگری تاریخ کسل‌کننده خواهد بود: آن هم برای هنرجویانی که عموم فعالیت‌ها و روش‌های یادگیریشان مبتنی بر عملکرد می‌باشد. پراکندگی محتوا نیز باعث سردرگمی هنرجو شده گویا تاریخ در هر دوره باقی می‌ماند و عدم پیوستگی و یا پیشنهادهای عملی در قالب تکالیف عملکردی گذشته را به خاموشی می‌سپارد. با ارزشیابی مبتنی بر عملکرد (به کار بستن دانش توسط هنرجو) همچون شیوه شبیه‌سازی یا حتی آزمون کتبی عملکرد می‌توان به هر چه کارآمدتر شدن تاریخ خوانی خاصه در بستری‌های هویت ایرانی اسلامی کمک شایانی کرنظریه‌های ساختن گرای، یادگیری نگاره مفهوم و زیباشناسی برودی از جمله نظریه‌های مرتبطی هستند که بر آموزش هنر و آموختن شیوه یادگیری به صورت بصری تأکید دارند - ذات هنر با آموزش نظری پیچیده سازگار نیست بنابراین اهداف آموزشی و مراحل شناخت و یادگیری می‌بایست عملیاتی و کاربردی باشد نه اینکه گرافیک یا نقاشی و یا هنرجوی هر رشته هنری بعد از خواندن و مرور نگاره‌های تاریخی همچنان باید‌ها و نیاید‌ها و یا حتی دلیل تاریخ خواندن و ارتباط آن با خلق اثر هنری را نداند (تصویر شماره ۴).

در دورانی که حجم زیادی از داده‌ها و اطلاعات به صورت سیل عظیمی از عکس، علائم و تصاویر به سمت مخاطب روانه می‌شود، حضور و توجه به نشانگان بصری و تصویری در کنار گرایش نظری تاریخ هنر در قالب دانشنامه تصویری (نقش مایه‌های دوره‌های مختلف) دارای اهمیت ویژه خواهد بود چراکه تصویریکی از دو جریان اصلی برقراری ارتباط با مخاطب می‌باشد. حال با افزایش روزافزون ارتباط تصویری در

انگیزه و جلب توجه هنرجو توصیه کرده است. بازگویی مطالب به زبان خود (خلاصه گویی) یا تحقیق آزاد به همراه بازدید حضوری از آثار باستانی از جمله راهکارهای ارزشیابی پایانی و تکلیف عملکردی کتاب می‌باشد. در انتهای همین بخش با این جمله: «ایجاد نگرش عمیق هویتی هنگام آموزش تاریخ هنر ایران تنها با هنروتوان آموزشی شما هنرآموز گرامی امکان‌پذیر است» همه مسئولیت این امر خطیر را متوجه معلم ساخته است. شریعتمداری نیز معتقد است از آنجاییکه در عصر ما تحولات عمیقی و تغییرات شگرفی در کلیه شئون فرهنگی، علوم و تکنولوژی، ارتباطات، وضعیت تربیتی، استانداردهای اخلاقی و... به وجود آمده است، مربیان بیش از همه باید در مقابل این تغییرات حساسیت نشان دهند و در برخورد با میراث فرهنگی به اصولی همچون ارزش سنجی، توسعه و پیشرفت توجه داشته باشند و با شفاف‌سازی اهمیت آن‌ها، حس قدردانی شاگردان را برمی‌انگیزد. چراکه انتقال و فهم میراث فرهنگی در ایجاد وحدت همبستگی میان افراد جامعه، براساس مطالعات دقیق، ارزش سنجی آثار گذشتگان و توسعه. پیشرفت میراث فرهنگی تأثیر فراوان دارد (شریعتمداری، ۱۳۹۱، ۲۸). اما مسأله اینجا مطرح می‌شود که آیا معلم، تنها مرجع ایجاد

نگرش هویتی حین آموزش است که کتاب وی را مخاطب صرف این امر خطیر دانسته است؟ در ادامه از منظر روش‌های آموزشی به این مقوله پرداخته می‌شود. تقریباً اکثر اهداف رفتاری هر فصل در سطح دوم طبقه‌بندی بلوم (دسته‌بندی کند، بیان کند، شرح دهد، بشناسد، شناسایی کند) باقی مانده (تصویر شماره ۳) و متناسب با هنرهای تجسمی همچون رشته‌های گرافیک، نقاشی و حتی هنرهای نمایشی، هدف‌های رفتاری متناسب با رشته تعریف نشده است (خواستن تکلیف یا پرسش در قالب المان‌های بصری می‌توانست بسیار راهگشا باشد). پرسش‌های پایانی هر فصل نیز متناسب با واحد نظری بوده که با توجه به رشته مخاطبین کتاب بهتر است بخشی از ارزشیابی در قالب سؤالات عملکردی طراحی شود. عدم ارتباط بین یادگیری‌های پیشین هنرجو و آموخته‌های جدید نیز قابل تأمل و بررسی می‌باشد. ارایه مطالب طوطی‌وار و پراکنده بدون ارتباط با یکدیگر تنها باعث انباشتگی داده در ذهن و مانع از تحقق یادگیری معنادار می‌شود. چراکه یادگیری زمانی معنی دار است که مطالب جدید رابطه منظمی با مطالب قبلاً آموخته شده داشته باشد یعنی

تصویر ۴ سطوح یادگیری در طبقه بندی بلوم، هدف‌های آموزشی، منبع: نگارندگان

دارد و وظیفه اصلی هنرمند ایرانی که در وضعیت استثنایی قرار دارد این است که خود را بشناسد و درصدد بازگشایی عقده ناپسند حقارت در برابر غرب مبادرت ورزد. حقارتی که ریشه در جهل و ناآگاهی نسبت به سنت و فرهنگ ایران در تمام وجوه و ماهیت واقعی غرب جدید دارد (انصر، ۱۳۷۵، ۸۵).

نتیجه‌گیری

ایران در سراسر قرون متمادی، از مهم‌ترین کانون‌های تمدن و نقاط اوج هنر اسلامی بوده است. هنری که به واسطه غنا، تنوع و قدمت، همواره بستری مطلوب برای مطالعه هنر قدسی، آداب و رسوم مردم و فرهنگ به حساب می‌آید. در این میان با توجه به موضع‌گیری‌های جهانی نسبت به تاریخ هنر ایران (نمونه بارز این موضع‌گیری کتاب تاریخ هنر گامبریج می‌باشد که یکی از تأثیرگذارترین کتاب‌ها در نیم قرن گذشته معرفی شده و بخش شرقی، دوران میانه چین و هنر اسلام این کتاب صفحات بسیار محدودی را به خود اختصاص داده است). قطعاً نگارش کتابی راحت الفهم و ایده‌پرداز برای هنرجویان کاربردی و راهگشا خواهد بود. چراکه هنر، ابهامات هویتی را از فراموشی یا نهفتگی سالیان بیرون آورده و رمززدایی می‌کند. بنابراین با توجه به اشتراک مبانی فکری دوره‌های مختلف، باید در حفظ و انتقال معیارهای هویت ایرانی اسلامی کوشید و به حضور پیوسته آن در آثار دوران گذشته همچنین شیوه‌های آموزشی تاریخ هنر اهتمام خاص ورزید. در سال‌های اخیر روان‌شناسان، انواع یادگیری را بر اساس هدف‌های شناختی تقسیم‌بندی کرده‌اند. بنیامین ساموئل بلوم پژوهشگر و محقق حوزه روان‌شناسی یادگیری با الهام از فلسفه روان‌شناسی غالب دهه ۱۹۵۰ (روان‌شناسی شناخت گرا) به طبقه‌بندی هدف‌های آموزش در فرایند آموزشی در سه حوزه اندیشیدن (شناختی)، نگرش (عاطفی) و فعالیت‌های بدنی (روانی- حرکتی) پرداخت. این طبقه‌بندی راقلمروهای سه‌گانه هدف‌ها می‌نامند که نقش مهمی در مسائل آموزشی و ارزشیابی به عهده دارد. هدف‌های شناختی بیشترین نقش را در آموزش به ویژه تاریخ هنر ایفا و مواردی مانند آگاهی، تشخیص، تفکر، داوری و استدلال را بررسی می‌کنند. همچنین شایان ذکر است دیگر طبقه‌بندی‌های مربوط به اهداف آموزشی در طول پنجاه سال گذشته به صورت مستقیم و یا غیر مستقیم از دیدگاه‌های بلوم استفاده نموده‌اند. در حقیقت راه حلی که بلوم پیشنهاد می‌کند این است که تقریباً بیشتر از ۹۰ درصد دانش‌آموزان می‌توانند بر آنچه تدریس می‌شود تسلط یابند و برای احیا هویت ایرانی اسلامی چه بستری مهمتر از تسلط در یادگیری می‌تواند ظرفیت بالقوه تاریخ هنر را بالفعل سازد. چراکه در جهان شرقی، هویت تمدنی همچون تمدن ایرانی، بر پایه‌هایی مثل فرهنگ محوری، جهت‌مداری معنوی در زندگی، اصالت سنت‌ها، منش و بینش گذشتگان و در یک کلمه بر نوعی زندگی معنایی و معنوی استوار است که بازتاب و روایت‌گر هویت و جهان بینی هنرمند می‌باشد. گرچه امروزه دیگر هویت ما کاملاً سنتی نیست و به عبارتی در حال گذار هستیم اما باتوجه به چشم انداز سند ملی آموزش و پرورش، می‌توان از منظر آثار هنری و همچنین تاریخ هنر، هویت یک ملت را تشریح کرد و از آن پاسداری کرد.

سطح جهان و دنیای تصویر، ارتباط میلیون‌ها کاربر و رایانه‌های شخصی، قطعاً استفاده از کلیه امکانات زبان تصویر از جمله واژه نامه تخصصی، محتوای الکترونیک در قالب بارکد (رمزینه) به منظور غنی‌سازی و تنوع بخشی محیط‌های یادگیری در فرایند آموزش تاریخ هنر الزامی می‌باشد. از آنجاییکه تاریخ هویت ما در هنر، تاریخ ذوق و شهود بوده و تحولات سبک‌های هنری ایران سرشار از نمونه‌های بازنمایی، سمبل‌ها و انتزاع است، بنابراین تدوین منظم و منسجم طرح تصویری در قالب دانشنامه تصویری تحولات سبکی هنر ایران می‌تواند نقطه اتکا و تسهیل‌گر ارتباط هنرجو با هویت ایرانی اسلامی و هنریومی-ملی در خلق پیام‌های بصری آثار هنری خویش باشد (تصویر شماره ۵). بدیهی است بعد از ارائه تاریخ نظری و مرور داده‌ها، اضافه کردن تحلیل نظام تصویری تاریخ هنر ایران، هم کتاب را از صرف رویدادنگاری و زندگینامه‌نگاری تمییز می‌بخشد و هم تأثیرشایانی در نهادینه کردن اصالت تاریخی، فرهنگی و هنری همچنین ساخت نگرش عمیق هویت ایرانی- اسلامی خواهد گذاشت. چراکه هنرهای بومی یا سنتی حامل پیام‌های فرهنگی، ارزش‌ها، باورها، آداب و در یک کلمه هویت ایرانی اسلامی هستند. شاخص‌های تصویری می‌تواند کمک به دانستن وقایع تاریخی گذشته، درک راحت‌تر، سریع‌تر و ماندگارتر تحولات هنری گذشته، تجزیه تحلیل مدارک، آثار، اسناد و تصاویر همچنین ریشه‌یابی عقاید و اندیشه‌های تاریخی کند و در نهایت بین گذشته و امروز ارتباط منطقی برقرار نماید.

پارسا اذعان دارد پروفیسور جروم برونر، یکی از شناخته شده‌ترین روان‌شناسان رشد و شناخت، انسان را موجودی ملمس به لباس فرهنگ می‌داند که به یاری دستگاه عصبی خاص خود و احساس کنجکاوی و انگیزه‌های، اکتشاف می‌کند تا از رمز و راز این جهان سردر بیاورد و فقط در پرتو علم و معرفت است که می‌تواند به این مهم دست یابد. اما علم و معرفت نباید تنها به آموختن یک رشته مطالب نظری به خاطر علم اکتفا کند بلکه باید جنبه کاربردی داشته باشد و در راه رفع نیاز یا برای کسب قدرت و پیشرفت امور به کار رود. در این میان فرهنگ مرسوم دانش‌آموزان به منزله بنیاد اساسی و آموزش زیربنایی به شمار می‌رود (پارسا، ۱۳۸۸، ۲۹۵-۲۹۶). فقدان ارتباط بین مباحث مطرح شده با مسائل روز، فعالیت‌های هنری مورد نیاز، نبود انگیزه کافی برای تفکر و کاربردی نبودن از دیگر موارد نقد وارده به کتاب است. نصر نیز تأکید

پیشنهادهای کاربردی

راهکارهای اصلاحی و تکمیلی همچون تدوین نظام تصویری منسجم از موتیف و نقش مایه‌های اشاره شده در کتاب به منظوره ایده و آشنایی هنرجو از منظر مبادی بصری، ضمیمه کردن واژه نامه تخصصی به کتاب، ارائه محتوای الکترونیک در قالب بارکد (رمزیننه) به منظور غنی سازی و تنوع بخشی محیط‌های یادگیری در فرایند آموزش تاریخ هنر از جمله پیشنهادات کاربردی می‌باشد.

پی‌نوشت‌ها

1. Benjamin Bloom
2. Bloom Taxonomy

۳. سند راهبردی تحول نظام تعلیم و تربیت رسمی و عمومی جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۰)، شورای عالی انقلاب فرهنگی

فهرست منابع فارسی

- احمدیان شیجانی، مهدی (۱۳۹۴). نگارش تاریخ هنر و رویکردها و روش‌های آن و وضعیت آن در جامعه ایران؛ با نگاهی به کتاب تاریخ هنر نو. نقد کتاب هنر، شماره ۵ و ۲۲۴-۲۱۵

- امینی، محمد (۱۳۹۶). نقدی بر کتاب برنامه درسی و آموزش هنر در آموزش و پرورش. پژوهش نامه انتقادی متون و برنامه‌های علوم انسانی، شماره ۴۰-۲۱

- پارسا، محمد (۱۳۸۸). روانشناسی یادگیری بر بنیاد نظریه‌ها. چاپ پنجم، تهران: نشر سخن

- تذهیمی، مسعود؛ شهبازی، فریده (۱۴۰۱). نقش‌مایه‌های ایرانی. تهران: نشر سروش

- تسلیمی، نصرالله؛ نیکویی، مجید؛ منوچهری، ماندانا (۱۳۹۹). تاریخ هنر ایران. چاپ چهارم، تهران: چاپ کتاب‌های درسی ایران

- حاجی حسینی نژاد، غلامرضا؛ بالعی زاده، سوسن (۱۳۸۴). تأثیر آموزش

مبتنی بر تدریس برای فهمیدن بر برنامه درسی تجربه شده درس تاریخ هنر.

مطالعات برنامه درسی ایران، شماره ۱۷، ۵۳-۳۹

- خسروی، زهرا (۱۳۹۳). پایان‌نامه آسیب‌شناسی کتاب طراحی (۱) رشته‌های هنر سال دوم دوره آموزش متوسطه فنی و حرفه‌ای.

- رووف، علی (۱۳۸۹). پژوهش در مدرسه. چاپ ششم، تهران

- سند راهبردی تحول نظام تعلیم و تربیت رسمی و عمومی جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۰)، شورای عالی انقلاب فرهنگی

- سیف، علی اکبر (۱۳۹۱). روانشناسی یادگیری و آموزش. ویرایش هفتم، تهران: نشر دوران

- شریعتمداری، علی (۱۳۹۱). اصول و فلسفه تعلیم و تربیت. چاپ پنجاه و چهار، تهران: نشر امیرکبیر

- قاجار، جواد (۱۳۹۴). مبانی و زیرساخت‌های آموزش هنر. تهران: نشر نظری

- نصر، سیدحسین (۱۳۷۵). هنر و معنویت اسلامی. ترجمه رحیم قاسیمان، چاپ اول، تهران: دفتر مطالعات دینی هنر

- نیر آل داود، صدیقه (۱۳۸۹). آن چه هست و آن چه باید باشد: نقدی بر کتاب تاریخ هنر ایران معرفی و نقد. رشد آموزش هنر، شماره ۶۲-۲۱، ۶۴

- ولف، جانت (۱۳۶۷). تولید اجتماعی هنر. ترجمه نیره توکلی، تهران: نشر مرک

فهرست منابع لاتین

- Dickson Adom1, Saeed Adam2 & Osafo Agyemang3, (December 2016) «Effective Instructional Methods and Strategies for Teaching Art History», *International Journal of Art and Art History*, , Vol. 4, No. 2, pp. 45-62

- Farenga, steohen J. (2005).» *Encyclopedia Of Education And human development*": New York, Myron E. sharpe

- Bloom, Benjamin S. (1956),» *TAXONOMY OF EDUCATIONAL OBJECTIVES*»: London, longmans

- <https://sketchplanations.com/blooms-taxonomy>

- <https://stbap.ir>

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

The components of effective teaching of art history based on Bloom's document of transformation and educational goals (a case study of art history in a conservatory)

Seyyede Maryam Miri¹, Pejman Dadkhah*², MohammadReza Sharifzade³

¹ Assistant Professor, Department of Art, Faculty of Arts, Moftah University, Tehran, Iran

² Assistant Professor, Iqbal Lahori Institute of Higher Education, Mashhad, Iran

³ Professor of Art Research Department, Faculty of Arts, Central Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran

(Received: 2023-11-04, Accepted: 2024-02-29)

The art history of any society explains science, knowledge and social customs in specific times and places and is based on the ideas that emerge from the clash of cultural influences. In other words, familiarity with the past civilization, the course and review of the works of art transforms the artist into a literary searcher and creator of beauty. In the age of technology, the meaning of art and its form have also changed to express visual communication, while the above concepts are not seen in the art history book of the Academy. The way of presenting art history knowledge should be based on creating a balance between society's expectations and expectations, understanding and individual abilities. Things like understanding cultural concepts, applying the necessary innovations in the creation of cultural and artistic works, trying to preserve and analyze the heritage of civilization, which are among the theoretical foundations of the approaches and operational goals of the education and training transformation document. The rich history of the past has taken on the color of decay and instability due to the lack of codified and coherent programs or the lack of proper implementation, because the transformation and promotion of scientific and artistic human capital to achieve sublime values and innovations, to promote the spirit of independence and self-sufficiency, to realize values and Transcendent ideals, the revival of Iranian Islamic identity and civilization, as well as the progress of society, depend on the field of education. Since the author as an art student of the conservatory textbooks still sees the mentioned problem and challenge still in force, no one has yet examined the challenges and obstacles from the mentioned

point of view. Bloom achieved the institutionalization and application of knowledge and took a step to produce works of art with native identity as well as the stability of Iranian Islamic culture and filled this gap as much as possible. With the aim of improving the level of art history education based on Benjamin Bloom's learning levels, the following article has evaluated the content of the art history book of the conservatory in a descriptive and analytical way. Also, referring to Benjamin Bloom's learning theory, the (national) education and upbringing document and library resources, the new methods of teaching art history should be described and explained. Considering the traditional way of teaching art history in the school of art and the need to pay attention to macro-cultural policies such as the document on the fundamental transformation of education, the upcoming essay aims to improve the level of art history education based on the learning levels of Benjamin Bloom, the content of the book History of Art has evaluated the academy in a descriptive and analytical way. Because always paying attention to creative educational models with a teaching-learning approach in all fields of art can lead to the development of insight in cultural fields and pride in the original and enduring values of Islamic Iran. The results of the research indicate that despite the use of images, final questions and tables, cognitive goals have not been taken into account in art education and the mentioned book has not succeeded in conveying the themes of art history and enriching Iranian Islamic identity by institutionalizing education and mastering learning. Therefore in the upcoming research, considering the author's teaching experience, referring to Benjamin Bloom's learning

Citation: Miri, S. M., Dadkhah, P., & sharifzadeh, M. (2024). Identifying the components of effective art history teaching based on the development document and Bloom's educational goals (conservatory art history case study). *Rahpooye Honar-Ha-Ye Tajassomi*, (7)3, 37-44. doi: 10.22034/ra.2024.2015021.1412

*Corresponding Author: E-mail: p.dadkhah@eqbal.ac.ir

theory, the (national) education and upbringing document and library resources, the new methods of teaching art history have been described and explained. Corrective and supplementary solutions such as compiling a coherent visual system, specialized glossary, electronic content in the form of a barcode (code) in order to enrich and diversify learning environments in the process of teaching art history are practical suggestions. According to the sources that the researcher has access to, there are no books, dissertations or translations related to the details and concerns of the topic, and the issue still remains. However, in some of the articles, whether translated or authored, some variables present in the title of the article have been discussed in the form of general topics or theoretical frameworks. Although the study and attention to learning theories such as Benjamin Bloom's

in the teaching of various subjects have been repeatedly researched in psychology articles and books in the field of education and training, but few researchers have criticized the art history book of the art history. Corrective and supplementary solutions such as compiling a coherent visual system of the motif and the role of the subjects mentioned in the book in order to familiarize the student with the idea of visual principles, attaching a specialized glossary to the book, providing electronic content in the form of a barcode (code) in order to enrich and diversify The part of learning environments in the process of teaching art history is one of the practical suggestions

Keywords

Modern education models, Art, Benjamin Bloom 's Taxonomy, evolution documentry of education

